

Monumentnummer*: 528045

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 maart 2005
Kadaster deel/nr 82656/184

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Holwerd Noardeast-Fryslân Fryslân

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Holwerd	E			1099
Holwerd	E			1100

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: Friese STELPBOERDERIJ met aangebouwde BIJSCHUUR.

Boerderij uit 1911 met aangebouwde bijschuur naar ontwerp van Gebr. J. en J.W. Booijenga te Metslawier en jonger aangebouwd BUSSENHOK. Het geheel opgetrokken uit bruinrode machinale baksteen (gesneden en platvolle kalkmortelvoeg) met siermetselwerk in rode en gele baksteen, banden in (geschilderde) kunstzandsteen en gedekt door een hoog opgaand met pannen en riet gedekt schilddak met (vernieuwd) uilenbord met gesneden makelaar en windwijzer aan achterzijde. Op het voorschild blauwgeglazuurde Friese pannen; op een klein deel der zijschilden en onderlangs het rietdak blauwgeglazuurde Hollandse pannen; topschoorsteen met bord; geprofileerde lijstgoot aan voorzijde; de overige goten eenvoudig uitgevoerd.

WOONGEDEELTE EXTERIEUR. De voorgevel symmetrisch ingedeeld: centraal even uitgemetseld middenrisaliet met aardig bewerkte kajuit met vleugels, sierspant en pironen; beganegronds dubbele houten deuren (die geen functie hebben als toegangsdeur en ook nooit hebben gehad) met glas en gietijzeren deurroosters; stoepplaat van granito; aan weerszijden twee H-vensters onder rondbogen; geknipte loodslabben. In de rechterzijgevel H-raam, stichtingssteentje met opschrift: De eerste steen gelegd door Anna en Maaïke D. Hiddema 18 juni 1911, deur (oorspronkelijk dubbel) waarvoor stoep van granito; twee H-vensters onder rondbogen; trommelvelden met kleurig siermetselwerk; in de bekroning ter hoogte van de even uitgemetselde keuken het opschrift ANNO UILSMAHORN 19 + 11. In de linkerzijgevel twee H-vensters. Alle ramen met granito dorpels.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

WOONGEDEELTE INTERIEUR. In het interieur zijn ondermeer van belang: de gang met gestukadoorde geprofileerde doorgang en het oorspronkelijke (thans aan het zicht onttrokken) plafond met sjabloonschilderingen op asbest; de beide woonkamers en de onderkelderde opkamer daar tussen, de suitedeuren en de paneeldeuren. Op de zolder (met jufferkap) bevinden zich nog enkele (getoogde) paneeldeuren afkomstig uit de oude boerderij, een kamertje met bedstee, de onderduikruimte en een houten droogrek.

BEDRIJFSGEDEELTE EXTERIEUR. De rechterzijgevel (deur en raam niet origineel) is voorzien van een reeks licht getoogde stalramen; aan het uiteinde aangebouwd plat afgedekt jonger BUSSENHOK met deur, bij het bedrijfsgedeelte passende raamdetaillering en goot op klosjes. In de ten dele herstelde achtergevel onder meer één klein en twee hoge stalramen; alle licht getoogd en met ijzeren verdeling; hoge dubbele schuurdeuren. In de linkerzijgevel royale stalramen in bijpassende trant, eveneens met ijzeren profilering; staldeuren. De gevels verlevendigd door siermetselwerk in gele baksteen.

BEDRIJFSGEDEELTE INTERIEUR. Hier zijn onder meer van belang: de nog herkenbare hoofdindeling en het in 1911 grotendeels hergebruikte zeer zware dekbalkgebint met getrokken telmerken en stijlen op klippen van afbraaksteen.

BIJSCHUUR (lytshûs). De aangebouwde bijschuur (waarvan de oorspronkelijke indeling niet meer aanwezig is) is, evenals de boerderij opgetrokken uit bruinrode baksteen en gedekt door een met blauwe Hollandse pannen belegd schilddak met vernieuwde uilenborden met makelaar aan voor- en achterzijde. In de voorgevel twee royale stalramen; in de linkerzijgevel twee staldeuren; in de achtergevel twee stel dubbele staldeuren en een groot en een klein stalraam; de ramen licht getoogd en met ijzeren profilering. De gevels verlevendigd door siermetselwerk in gele baksteen.

Waardering

De Friese STELPBOERDERIJ uit 1911 met aangebouwde BIJSCHUUR (lytshûs) en jonger aangebouwd BUSSENHOK is van algemeen cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- vanwege de ouderdom en de bouw- en gebruiksgeschiedenis;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik;
- vanwege de sobere maar verzorgde vormgeving en ornamentiek;
- vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid van ex- en interieur;
- vanwege de aanwezigheid van een vrijwel gave plattegrond van het woongedeelte;
- vanwege de aanwezigheid van waardevolle interieuronderdelen;
- vanwege de aanwezigheid van een schuilplaats uit de periode 1940-1945;
- als herkenbare schakel in de ontwikkeling van de Friese boerderijbouw;
- vanwege de monumentale verschijningsvorm in relatie tot de karakteristieke ligging aan de dijk tussen Holwerd en Ternaard;
- vanwege de natuurlijke verweving met het omringende grootse landschap.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)